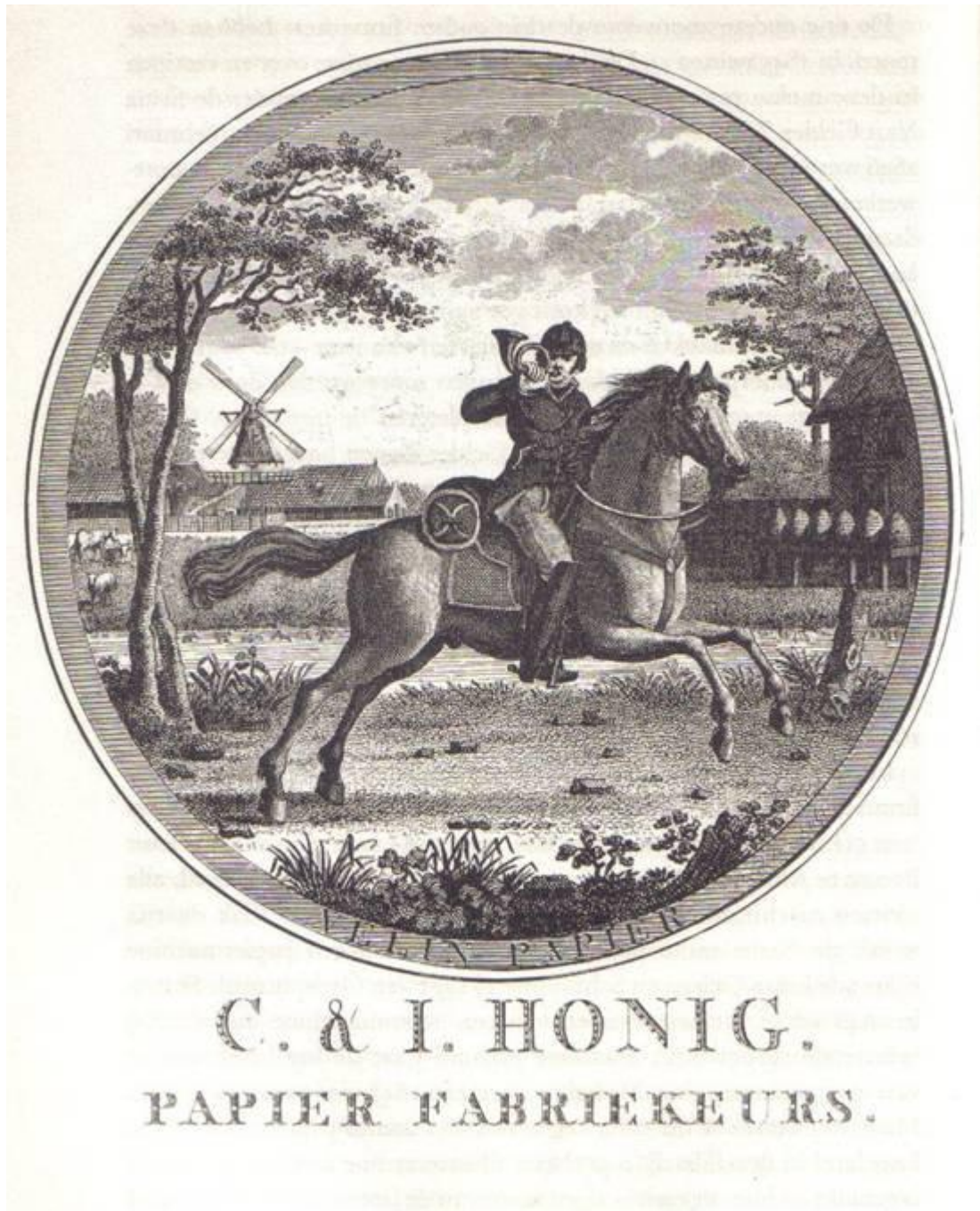

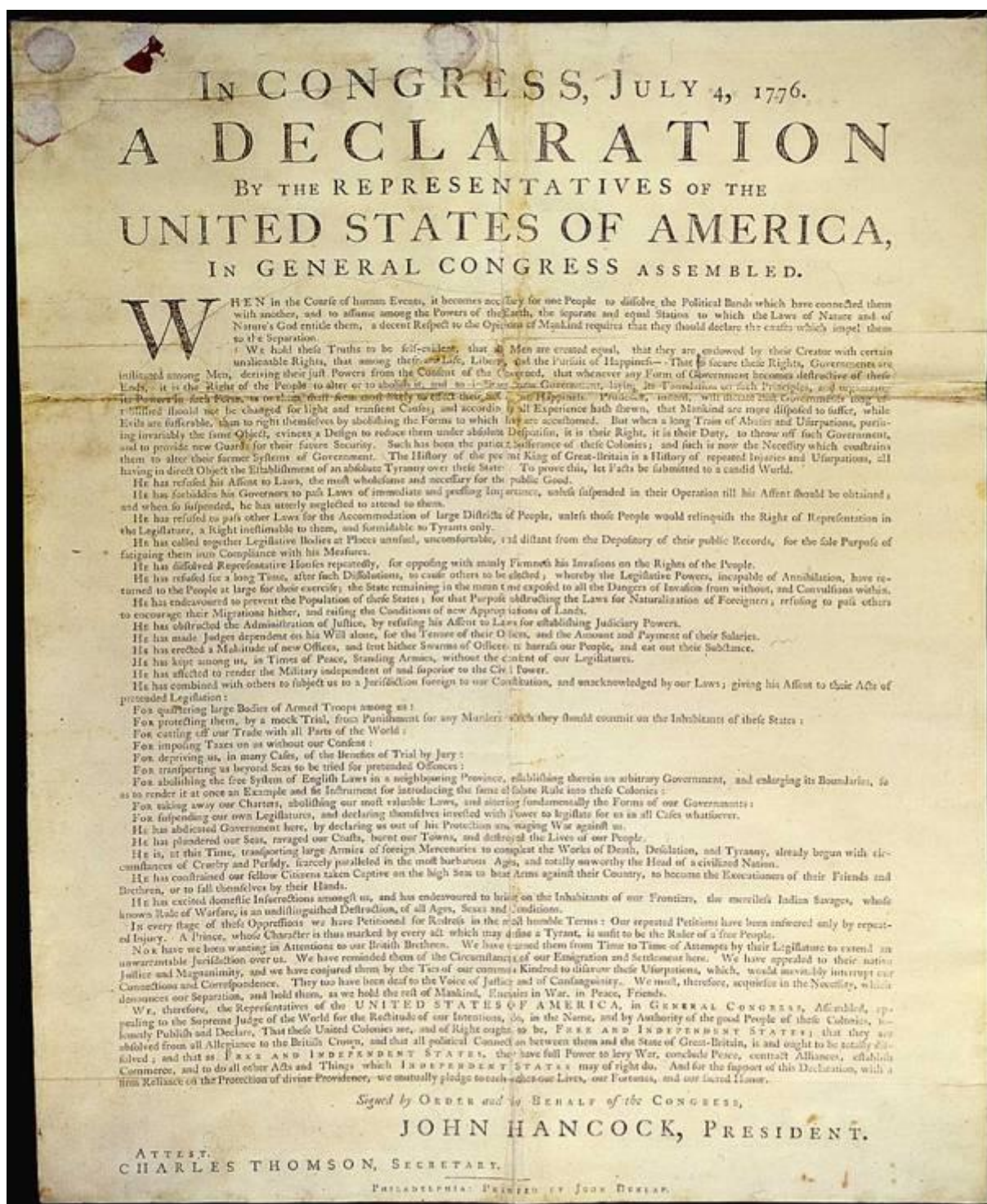
Honig Breethuis Fase 2

Variatie, Verdieping en Toegankelijkheid
een beleidsnotitie vanuit de content

(Pier van Leeuwen - 21 Mei 2010)

Honig Breethuis Fase 2

Amerikaanse Onafhankelijkheidsverklaring (1776) op Zaans papier

In 2009 konden bestuur, betrokkenen en begunstigers middels een uitgebreid programma aan activiteiten stilstaan bij het tienjarig bestaan van het Honig Breethuis. Een gunstig toeval vormde de gelijktijdige tentoonstelling in Papiermolen De Schoolmeester over de Amerikaanse Onafhankelijkheidsverklaring van 4 juli 1776, die naar recent bekend werd, op papier van Adriaan Rogge, Jacob Honig & Zoonen en D & C Blauw bleek te zijn gedrukt. Internationale roem voor een Zaanse industrietak? Toevalstreffer of niet, het jaar na het HBh-jubiläum werd het huis opgenomen in de Holland Route van de European Route for Industrial Heritage (ERIH).

Honig Breethuis Fase 2

Voorgeschiedenis: Van ZHM tot HBh (1940-1999)

In 1940 kreeg het historische pand aan de Lagedijk te Zaandijk een museale bestemming. In dat jaar werd hier de **Zaanlandsche Oudheidkundige Verzameling** Jacob Honig Jansz. Jr. ondergebracht, voordien gepresenteerd op de bovenverdieping van het Raadhuis Zaandijk. In 1998 vond deze collectie een meer geschikte onderkomen in het tegenover de Zaanse Schans opgetrokken Zaanse Museum (ZM), nadat de ZOV-Boekerij en de Topografische collectie eerder waren veiliggesteld in het Gemeente-Archief Zaanstad (GAZ). Met het overbodig worden van het monumentale pand als ZHM werd na rijp beraad door conservator Alice van Diepen een nieuwe museumbestemming geconcipeerd. Hierbij werd uitgegaan van de **wooncultuur rond 1830**. Directe aanleiding tot deze keuze waren de in situ aanwezige, kunsthistorische waardevolle en in 1830 gedateerde **behangselschilderingen door Willem Uppink**. Daarnaast was het pand omtrent dezelfde tijd uitgerust met een **classicistisch luchthuis, de Zaankamer**. De dankbare omstandigheid dat zich in de collectie ZOV bovendien pastelportretten van de toenmalige bewoners bevonden, vormde het sluitstuk voor deze wedergeboorte als museum. Het betreft hier het gezin **Breet-de Jager**, de tweede generatie van het papierfabrikeursgeslacht Breet, die het pand bewoonde tussen 1826 en 1847, de periode die wel te boek staat als het Biedermeiertijdperk. [Zie bijlage: De Bewoners]

**Oudheidkameropstelling rond de Rococo-schouw (1765) in het ZHM.
(Langs de wanden de behangselschilderingen van Wm. Uppink uit 1830)**

De familie Breet bezat behalve het huidige museum pand ook de drie belendende panden, molens en een eigen park voor de ontspanning. De voorkamer met de behangsel-schilderingen wordt sedert de herinrichting tot Honig Breethuis aangeduid als de Tuinkamer, verwijzend naar de overtuinen, waaronder het grote complex "De Bredenhof" of "Bos van Breet". Bij door het museum georganiseerde dorpswandelingen wordt hieraan eveneens gerefereerd.

Honig Breethuis Fase 2

Herinrichting (1999)

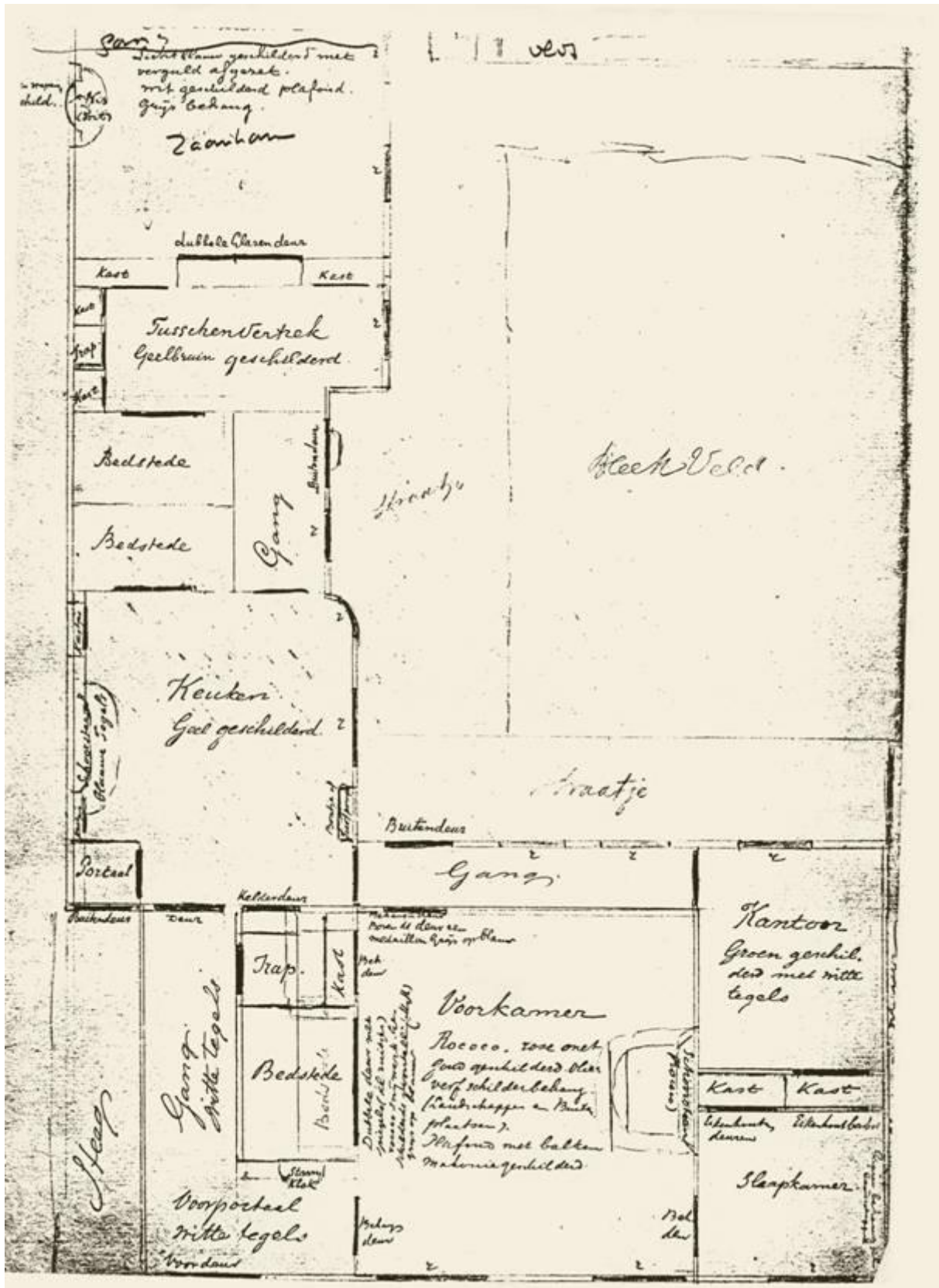
Voor de herinrichting werd gebruikgemaakt van documentaire gegevens, zoals historische plattegronden en boedelbeschrijvingen en biografische informatie, op basis waarvan meubilair en huisraad kon worden geselecteerd uit de collecties van de Zaanlandsche Oudheidkundige Verzameling (ZOV) en het Instituut Collectie Nederland (ICN). Bouwkundige ingrepen ten behoeve van de herinrichting bleven beperkt tot de aanleg van een pantry en een publiekstoilet. Daarnaast werden de wanden van de Gaanderij (vm. "Walvisgangetje") geschilderd en de vloer van de Salon op de bovenverdieping opnieuw gemarmerd. Beperkende factor bij de reconstructie van de bewoningssituatie uit het tweede kwart van de 19^e eeuw was het feit dat het pand nog deels als beheerderswoning in gebruik was. Hierom werd noodgedwongen gekozen de voormalige Slaapkamer en het Kantoor op de eerste verdieping onder te brengen in plaats van op de begane grond. [**Zie voorts bijlage Inventaris & Collectie**]

Gaanderij met familieportretten van het gezin Breet-de Jager, door Wijnand Esser (1817. Het echtpaar woonde hier vanaf 1826 met hun beide jongste kinderen Maartje en Jan (rechts).

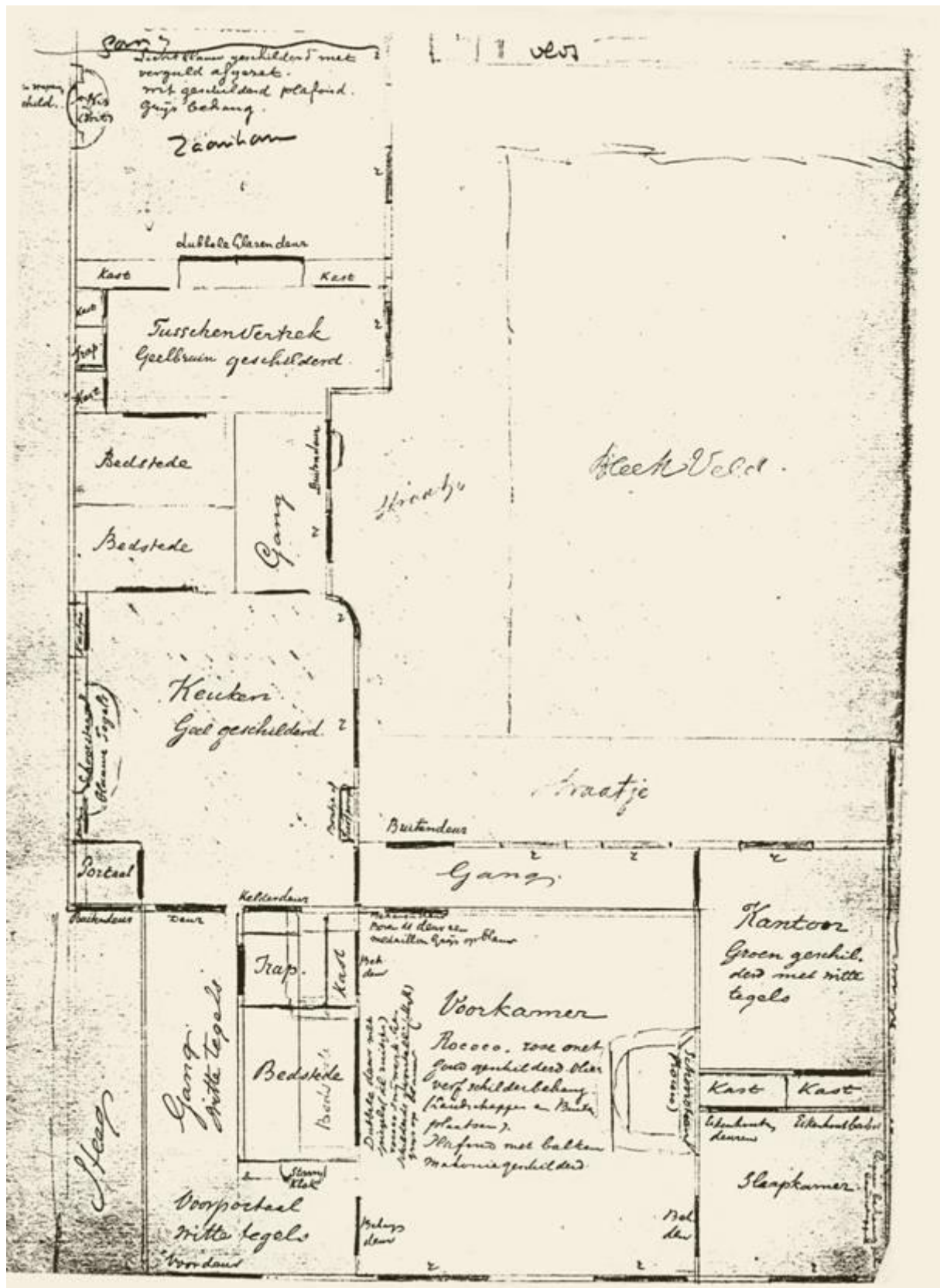
In plaats van objectbijschriften werd voor de herinrichting gekozen voor toelichtingspaneeltjes per vertrek en auditieve ondersteuning, refererend aan biografische gebeurtenissen, zoals de komst van de eerste door stoom aangedreven papiermolen, de verdrinkingsdood van dochter Aagje, de watersnood, de familiereisjes naar Duitsland, en de op handen zijnde bruiloft van de laatste bewoner van het geslacht, Jan Jz. Breet.

Honig Breethuis Fase 2

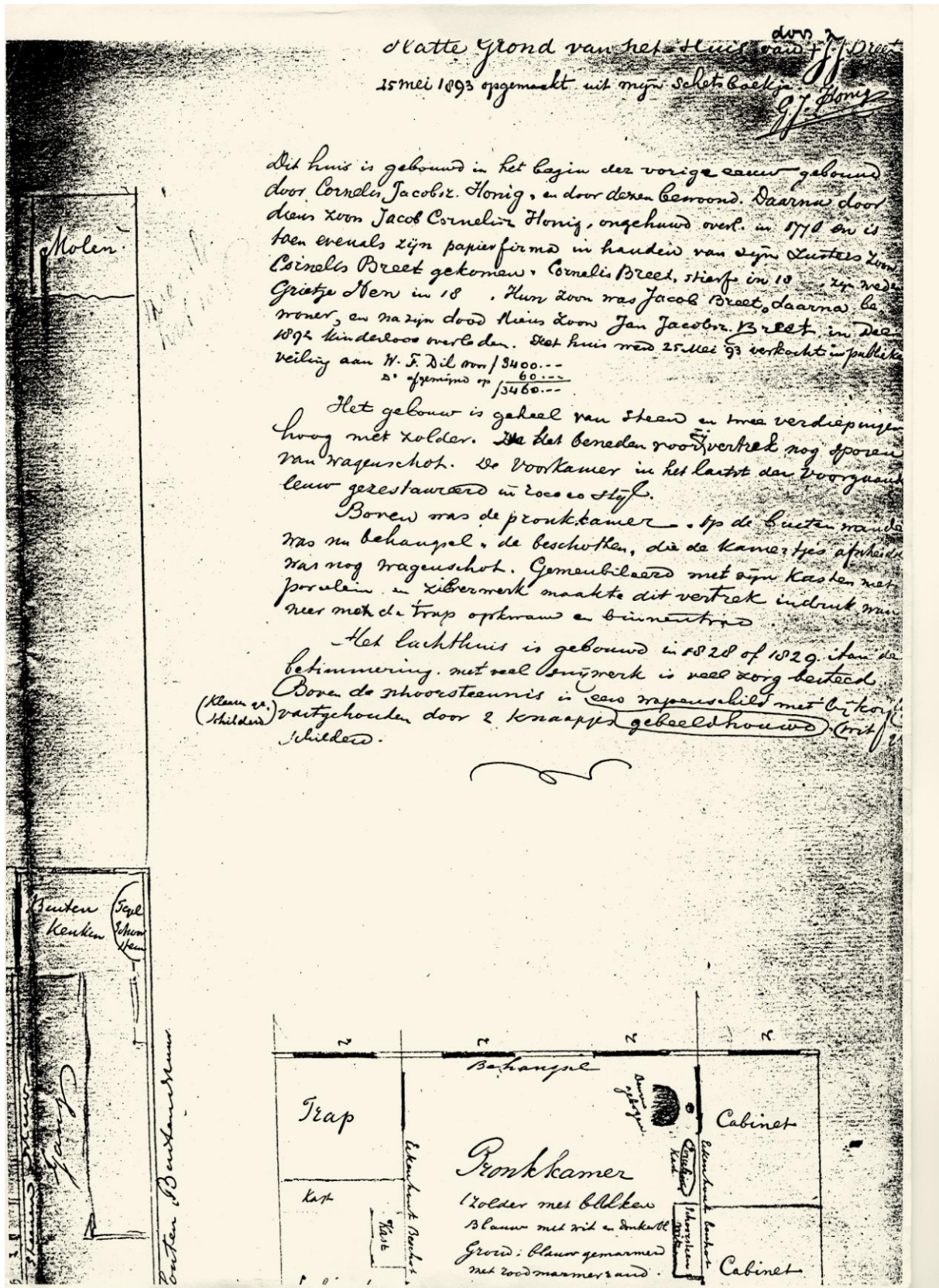

Plattegrond van het pand, door opgetekend G.J. Honig op 25 mei 1893 na de dood van Jan Jz Breet, de laatste telg uit het Papierfabrikeursgeslacht. Linksboven het Luchthuis met schoorsteennis, gebouwd in 1828 of 1829.

Honig Breethuis Fase 2

Honig Breethuis Fase 2

Plattegrond van het belendende pand met Buitenkeuken en bovenverdieping van het pand met Pronkkamer, waarin naast de schoorsteen de plaats van de porseleinkast staat aangeduid. De beide Cabinetten werden die bij de herinrichting in 1999 ingericht als Kantoor en Slaapkamer (vgl. Begane grond).

Honig Breethuis Fase 2

Publieksactiviteiten

Als **publieksactiviteiten** activiteiten werden – naast rondleidingen – ontvangsten in de Zaankamer en huisconcertjes, lezingen en toverlantaarnvoorstellingen in de Salon op de bovenverdieping beoogd. Achterliggende motivatie was het opnieuw tot leven brengen van het sociale en culturele leven van de Zaanse families, zoals dat gangbaar was bij families als Breet, waar grote muzikaliteit en gemeenschapszin heersten. De toekomstige bezoekers zou op deze wijze in de gelegenheid worden gesteld deel te nemen aan een echt “Zaans rondje” in de Zaankamer of zelfs een intieme muzikale of literaire voordracht. Instrumenteel was de beschikbaarstelling van een pianoforte uit 1830 door de bevriende verzamelaar-restaurator Frans Wytema.

Honig Breethuis: Eerbetoon aan de vroegere bewoners

Bij de heropening van het pand werd de naam **Honig Breethuis** in gebruikgenomen, refererend aan de familie die het pand gedurende drie generaties (tussen 1770 en 1892) had bewoond. De mannelijke leden van de familie waren allen werkzaam als papierfabrikanten in het bedrijf C&I Honig Breet, evenals het pand overgenomen van Jacob Honig (1707-1770). Diens vader was Cornelis Jacob Honig (1683-1755), die het pand in 1709/1710 bouwde. De kinderloze Jacob Honig verfraaide het pand met een rococo-schouw en dito bestee-deuren en liet bedrijf na aan zijn neven, de broers Cornelis en Arent Breet. Zij doopten de bedrijfsnaam om in **C&I Honig Breet**.

*De Salon met porseleinkabinet en pianoforte:
Locatie van succesvolle huiskamerconcerten*

Honig Breethuis Fase 2

10 jaar Honig Breethuis: Nieuwe eisen en wensen

Tien jaar na de oplevering is de formule van het Honig Breethuis in de praktijk getest op levensvatbaarheid en bruikbaarheid. Tot de geslaagde publieksactiviteiten kunnen naast de individuele rondleidingen en groepsontvangsten door vrijwillige gastvrouwen en gastheren, met name de goed bezochte en kwalitatief hoogwaardige huisconcertjes. In de tussentijd zijn bepaalde omstandigheden in en om het huis gewijzigd. Een belangrijke verandering was het beëindigen van de functie van beheerder, waardoor de ruimten van het voormalige Fabriekers-kantoor en Slaapvertrek op de begane grond vrijkwamen. De vrijgekomen vertrekken kregen evenwel een nieuwe invulling als **Dienstruimte** voor de gastvrouwen en gastheren en **Kabinet** voor kleine wisseltentoonstellingen. De verdieping boven de Zaankamer werd ingezet voor educatieve doelen in het kader van het basisschoolproject **Erfgoed a la Carte**.

De bemensing van het huis kwam volledig in handen van vrijwilligers, aangestuurd door een eveneens vrijwillig bestuur, dat zich inmiddels toet met de nieuwe naam van het huis. Als missie vat dit bestuur op:

Het Honig Breethuis stelt zich ten doel om zowel een toeristische attractie te worden van degelijk belang voor de Zaanse gemeenschap, als een kennis – en documentatiecentrum over de geschiedenis van de Zaanse industrie en Zaanse families.

In toenemende mate is een behoefte ontstaan aan een wisselend en gevarieerd publieksaanbod om vaste en nieuwe bezoekers blijvend aan het huis te kunnen binden. Tot de aangescherpte aandachtsgebieden moeten aldus de **(papier-)industrie en de wooncultuur** worden beschouwd. Behalve de aangehaalde opname in de Holland Route voor industrieel erfgoed zijn hierop nog twee recente ontwikkelingen van invloed. Dit zijn de opstelling van een **Zaanse Canon** en de sluiting van **Museum het Noorderhuis** op de Zaanse Schans. Dit museum diende vooral om de cultuurtoerist een kijkje in een typisch Zaanse binnenhuis te verschaffen en muntte daarnaast uit door een vaste presentatie van historische kostuums uit de collectie ZOV en kleine wissel Exposities over textiel. Uiteraard voorziet het HBh sinds de heropening nog steeds in de primaire kerntaak van de weergave van het historisch Zaanse binnenhuis en de wooncultuur. Daarbij is tot nu toe slechts een bescheiden plek ingeruimd voor het historische kostuum. Van de oorspronkelijk beoogde zes **replica-kostuumpoppen** is er in de afgelopen tien jaar slechts één gerealiseerd. Twee poppen zijn nog steeds gehuld in kwetsbare originelen, één is gehuld in theaterkleding en de overige kostuumpoppen ontbreken in het geheel. Daarnaast biedt het HBh op dit moment slechts in geringe mate aandacht aan de aan de bron van inkomsten van de bewoners van het huis: De **papiernijverheid**. Daarmee is de rol als "kennis- en documentatiecentrum over de geschiedenis van de Zaanse industrie en Zaanse families onevenredig vertegenwoordigd.

Honig Breethuis Fase 2

Honig Breethuis Fase 2

Deze beleidsnotitie beoogt concrete handvatten te bieden voor de aangescherpte kerntaken. Zij wil een grotere **variëteit** en een historische **verdieping** in de presentatie en aanbod bewerkstellingen en een betere bereikbaarheid **toegankelijkheid** verschaffen tot de historische objectdocumentatie en binnen en naar het museum pand zelf. Hiervan zijn een aantal voorstellen op korte termijn te realiseren; een aantal meer ingrijpende voorstellen gaat uit van een beleidsvisie met langere adem.

Variëteit: Tentoonstellingsbeleid

Naar aanleiding van opgedane ervaring in de recente jaren is een vastomlijnd expositiebeleid aanbevolen, bestaande uit vier jaarlijkse tentoonstellingen, ondergebracht in het expositiekabinetje en waar mogelijk verspreid over de overige vertrekken. Deze tentoonstellingen worden bij voorkeur samengesteld uit de **collectie ZOV**, aangevuld met externe bruiklenen. De exposities op basis van de collecties van ZOV zijn bij voorkeur afwisselend samen te stellen uit prenten, boeken, documenten en/of foto's berustend in het GAZ en historische voorwerpen uit het ZM. Naast de grote diversiteit aan in de collectie ZOV vertegenwoordigde onderwerpen, zou een jaarlijkse kleine textieltentoonstelling de door het Noorderhuis ontwikkelde formule kunnen continueren. Daarnaast is een jaarlijkse **beeldende kunstexpositie** aanbevolen, hetzij bestaande uit 19^e eeuwse, hetzij uit contemporaine kunst met een (in)directe relatie tot of wisselwerking met het HBh en/of de ambachtelijke papiernijverheid. Hierbij genieten vrijstaande objecten uit keramiek, hout, brons, glas of papier de voorkeur, aangezien deze temidden van en in relatie tot de aanwezige historische inrichting kunnen worden opgesteld.

Verdieping: Drie Generaties Breet

Bij de herinrichting van het museum pand tot Honig Breethuis is gekozen voor een momentopname met de dertiger jaren van de 19^e eeuw als brandpunt. Daarbij kwam het gezin Breet-de Jager centraal te staan. Omdat het huis gebaseerd is op de bewoningsgeschiedenis van een historische Zaanse familie, is gekozen voor een meubilering die is samengesteld uit drie generaties, in plaats van te opteren voor een stijlkameropstelling. Daarmee wordt tegemoet gekomen aan de beschrijving van het Zaanse binnenhuis als een waar samenraapsel van meubels en interieurstijlen, zoals nu het meest in het oog springt in de Tuinkamer. Door meer gericht aandacht te besteden aan de **drie opeenvolgende generaties bewoners-fabrikanten**, krijgt de bezoeker niet alleen meer oog voor de historische ontwikkeling, maar ook een beter inzicht in de opeenvolgende tijdvakken en interieurstijlen. De prettige omstandigheid van het huis is juist dat het pand door opeenvolgende generaties van dezelfde familie bewoond werd, die tevens bewindvoerder waren van het familiebedrijf. Dit was steeds in handen van twee broers Breet, achtereenvolgens: Cornelis & Arent (1770-1807), Jacob & Klaas (1807-1847) en Cornelis & Jan (1847-1879), waarbij de laatste generatie in vennootschap opereerde met hun volle neef. Het waren achtereenvolgens Cornelis, Jacob en Jan, die het pand erfden en tussen 1860 en 1892 bewoonden.

Deze beleidsnotitie stelt daarom een aanvullende semi-permanente presentatie voor, waarin aan de hand van **Drie Generaties Breet de Bewonings- en Bedrijfs-geschiedenis tussen ca. 1770 en 1880** wordt geresumeerd. Als visualisatie van deze opeenvolgende generaties wordt gedacht aan drie maal twee kostuumpoppen, die de echt)paren-bewoners representeren. De poppen zijn daartoe te hullen in replicakostuums gebaseerd op het modebeeld uit de respectievelijke trouwjaren of daaromtrent. Dit zijn

Honig Breethuis Fase 2

achtereenvolgens de jaren 1767, 1798 en 1837, waarbij de mode-ontwikkeling in beeld wordt gebracht van het traditionele 'Zaans kostuum' via Empire tot Biedermeier. Met name voor het 'Zaans kostuum' zal kunnen worden gekeken en verwezen naar originelen in de collectie ZOV, zonder deze langdurig tentoon te hoeven stellen. De ontwikkeling van het modebeeld loopt parallel met die van de interieurstijlen, die verspreid over het pand kunnen worden aangetroffen. Zo is er bijvoorbeeld de fraaie rococoschouw uit 1765 in de Tuinkamer, de Empire secretaire in het Kantoor en de Biedermeier canapé in de Tuinkamer. Door de poppen te combineren met een stoeltje uit de stijlperiode, krijgt de bezoeker een optische verwijzing naar de opeenvolgende generaties bewoning. Voor de vervaardiging van de replica-dameskostuums is Margariet Moelands bereid gevonden. Haar kritische kennis en grote vaardigheid op dit gebied is bij de realisatie instrumenteel. Voor de vervaardiging van de replica-herenkostuums wordt nog gezocht naar een geschikte collega. [**Zie Bijlage: Drie Generaties Breet**]

De zes poppen, die de resp. echtparen Cornelis Breet & Grietje Klaas Nen, Jacob Breet & Grietje Jans de Jager en Jan & Maartje Breet voorstellen, worden bij voorkeur geplaatst op drie lage podia, half omsloten door een drieslags-kamerscherm. Deze kamerschermen kunnen worden samengesteld uit panelen, waarvan er één is bekleed met textiel uit de stijlperiode, één voorzien van spiegelglas en één voorzien van reproducties en tekstuele verwijzingen naar een fase uit het papierbedrijf C&I Honig. De eerste generatie staat daarbij in het teken van de productie van het Zaans of Oud-Hollands witpapier (zoals o.m. gebruikt voor de Amerikaanse Onafhankelijkheidsverklaring!). De tweede generatie vertegenwoordigt de productie van het zgn. Velijnpapier, geschikt voor fijne drukletters en prenten. De derde generatie staat daarbij voor de industrialisatie van het concurrerende 'Stoompapier'. De **bedrijfsgeschiedenis** zal daarbij uitvoeriger kunnen worden gedocumenteerd middels de realisatie van een **Documentaire** onder de titel "**C&I Honig Breet, Papierfabrikeurs te Zaandijk**", waarin behalve archiefmateriaal ook het productieproces in beeld kan worden gebracht, geregistreerd in Papiermolen De Schoolmeester. Voor de realisatie van deze documentaire wordt uitgegaan van camera en montage door Ruud van Ritbergen. [**Zie Bijlage: Papiernijverheid**]

In het licht van de sluiting van museum Het Noorderhuis, biedt dit presentatieplan niet alleen ruimschoots compensatie voor het wegvallen van een toepasselijke locatie waar de kostuumgeschiedenis kan worden getoond. Een dergelijk kostuumpresentatie wordt bovendien een biografische verdieping verleend. Ideaal gesproken zou deze presentatie van Drie Generaties Bewonings- en Bedrijfsgeschiedenis op de **Zolderverdieping** kunnen verrijzen. De presentatie zou dan ofwel inleidend dan wel ter afronding van een bezichtiging van het interieur kunnen worden bezichtigd. Helaas staan de voorschriften voor brandveiligheid deze optie op dit moment in de weg, omdat deze ruimte op dit moment geen vluchtweg kent.

Als alternatieve locatie wordt daarom geopteerd voor de **verdieping boven de Zaankamer**, waar voorheen de slaapkamers van de beheerder waren ondergebracht. Sinds de recente verplaatsing van de mangelkast uit de Bodekamer is deze ruimte beter toegankelijk geworden, waarbij het wenteltrapje naar het Tussenvertrek als vluchtgang kan worden gebruikt. De verdieping kent geen monumentale of bouwhistorisch waardevolle aspecten. Om de ruimte museaal geschikt te maken, zal de zoldering dienen te worden teruggebracht tot de oorspronkelijke Zaans blauwe kleurstelling. Voorts zullen latere toevoegingen en (20ste eeuwse) stoffering dienen te worden verwijderd. Zo is bekend dat het pand in de eerste helft van de 20ste eeuw ten behoeve van intensieve bewoning door meerdere huisgezinnen tegelijkertijd een verdergaande compartimentering heeft ondergaan. Presentatieplannen zullen worden afgestemd met de eigenaar van het pand, de gemeente Zaanstad.

Honig Breethuis Fase 2

Toegankelijkheid: Voetveer, Lift en Website

Wat betreft de verhoging van de bereikbaarheid en toegankelijkheid van het museum pand en de ontsluiting van de collectie ZOV wordt gedacht aan meerdere acties. Zo hebben recente positieve ervaringen met een **voetveer** op de Zaan het eerder geopperde plan van bereikbaarheid over het water opnieuw actueel gemaakt. Niet alleen vindt de bereikbaarheid van het pand over water haar motivatie in de historie. De broers Cornelis en Arent bezaten samen een Zaanse tentjachtje en een boeier. Ook zal de toestroom van bezoekers over de Zaan vanaf vaste opstappunten in het hoogseizoen een grotere frequentie bieden voor het museum en bovendien bijdragen aan de belevenis van de bezoekers. Voorwaarde is – naast afspraken over een dienstregeling met de uitbaters van het voetveer – de aanleg van een vlonder of steiger en het mogelijk op diepte brengen van de vaargeul. Toeristisch lijkt dit voorstel naadloos te passen binnen het meer ambitieuze steigerplan, waarvoor de gemeente Zaanstad zich sterk maakt.

Een tweede (minstens zo ambitieus) voorstel betreft het vergroten van de toegankelijkheid van het museum pand voor gezelschappen. Reeds bij het huidige gebruik van de Salon voor huiskamerconcerten en overige bijeenkomsten speelt het ontbreken van een tweede vluchtroute parten. Daarnaast is het bestijgen van de trappen door met name bejaarde en minder mobiele bezoekers tamelijk bezwaarlijk. Vervanging van de trap door een moderne lift is in dit monumentale pand geen voor de hand liggende optie. Geïnspireerd door de historische situatie pleit de samensteller van deze notitie dan ook voor een alternatief plan. Oorspronkelijk behoorde ondermeer het **smalle houten pandje** ter rechterzijde van het museum pand eveneens tot het familiebezit. Zoals op de plattegrondscheets uit 1893 is aangegeven, was hier oorspronkelijk een Buitenkeuken ondergebracht. Indien de gelegenheid zich voor zou doen dit pandje aan te kopen, zou dit meerdere perspectieven openen, die de toegankelijkheid aanmerkelijk zouden kunnen optimaliseren.

Zo zou niet alleen de entree van het museum naar dit belendende pandje kunnen worden verplaatst, waar met zelfs over een etalage als museumwinkel zou beschikken. Ook zou hier de Dienstruimte voor de gastvrouwen en gastheren naar toe kunnen worden verplaatst. Belangrijker nog zou de mogelijkheid zijn, achterin het pandje een **lift** te plaatsen, die niet alleen de toegang zou dienen te vormen tot het belendende betegelde ruimte, die opnieuw als Kantoor zou kunnen worden ingericht. Bovendien zou het de bezoekers comfortabel naar de 1^e verdieping kunnen brengen, waar zij via het Kabinetje de Salon zouden kunnen betreden. Tevens zou via dezelfde weg de Zolderverdieping toegankelijk worden. De huidige trap zou daarbij als vluchtroute dienst kunnen doen. Onder de paragraaf Verdieping: Drie Generaties Breet (p.9) werd reeds de voorkeur kenbaar gemaakt voor een chronologisch overzicht van bewonings- en bedrijfsgechiedenis op deze verdieping. Bezoekers zouden hun bezoek aan het huis hiermee kunnen aanvangen en aansluitend het interieur kunnen bezichtigen, besluitend met een "Zaans rondje" in de Zaankamer.

Een derde voorstel behelst de virtuele toegankelijkheid van het pand en de collectie ZOV. Hierin kan een grote rol worden waargenomen door de vernieuwde **website**. Mits goed gestructureerd en visueel aantrekkelijk gepresenteerd kan deze de (virtuele) bezoeker niet alleen nader informeren over de geschiedenis van het huis, de bewoners en hun bedrijf. In toenemende mate zal dit medium ook dienen te worden ingezet om het wisselende aanbod aan museumwinkelassortiment, activiteiten, zoals huiskamerconcerten, tentoonstellingen en dorpswandelingen te etaleren. Daarnaast wordt gestreefd naar een wisselende presentatie van "**Verborgene schatten**" uit de collectie ZOV, die om reden van lichtgevoeligheid of anderzijds bezwaarlijk langer kunnen worden geëxposeerd. Deze rubriek zou wellicht ook kunnen worden ingezet als marketing-instrument, om de populariteit van thema's en objecten te peilen. Een andere functie zou kunnen zijn dat te restaureren objecten op deze wijze zouden kunnen worden gepitchd.

Honig Breethuis Fase 2

Daarnaast zou de plaatsing van **digitale informatiedisplays** in het huis de bezoeker nader kunnen informeren over getoonde en niet getoonde voorwerpen en archivalia.

Conclusie

Het Honig Breethuis ziet zich gesteld voor een toenemend pakket van eisen van de zijde van publiek, medewerkers en regelgeving. Daar tegenover staan de kracht en aantrekkelijkheid van een authentieke monument en een historisch inhoudelijk sterk concept. Dit concept biedt ruime mogelijkheden op basis van content verder te worden ontwikkeld tot een blijvende culturele en toeristische attractie. Daarnaast heeft het huis bij een gemotiveerde aansturing, voldoende professionele inbreng en een strategische positionering de potentie uit te groeien tot een kennis- en documentatiecentrum over het historische Zaanse sociale en bedrijfsleven op de overgang van nijverheid naar industrie.

In algemene zin zal het bestuur actief naar mogelijkheden en middelen moeten zoeken het museum blijvend aantrekkelijk en rendabel te houden. Een wisselend en gevarieerd aanbod van activiteiten is daarbij net zo van belang als een beproefde traditie in vast terugkerende evenementen. Daarbij zal het museum zich dienen te onderscheiden en uit te gaan van de eigenheid. Verdieping van de verhaalinhoudelijke content lijkt actueel, noodzakelijk en mogelijk om het museum blijvend te verzekeren van bestaansrecht.

Aansluiting bij museale instellingen met een inhoudelijk raakvlak, op het gebied van wooncultuur, (papier-)industrie kan bijdragen aan de naamsbekendheid en de vergroting van expertise. Hierbij kan worden gedacht aan wederzijdse stimulering van potentiële gemeenschappelijke doelgroepen, alsook aan uitwisseling van kennis en ervaringen. Het HBh biedt zeer uiteenlopende invalshoeken, die op historische gronden verder kunnen worden ontwikkeld, mits de kerntaak van het **behouden, tonen en verlevendigen van het historische Zaanse binnenhuis** wordt behouden.

Honig Breethuis Fase 2

Bijlagen t.b.v. de vernieuwde Website van het Honig Breethuis:

Bijgaande bijlagen zijn samengesteld t.b.v. de vernieuwde website van het HBh. Zij bieden de lezer van deze beleidsnotitie bovendien meer historische achtergrondinformatie.

Aansluitend zijn bijlagen opgenomen ter illustratie van de presentatie "Drie Generaties Breet".

Bijlage 1: Maak kennis met de familie Breet (Wie is wie?)

De familie Breet

Het pand is tussen 1770 en 1892 bewoond geweest door drie generaties van het papierfabrikeurs-geslacht Breet:

1. **Cornelis Jacobsz. Breet** (1739-1806) bewoonde het huis vanaf 1770 met zijn tweede vrouw, **Grietje Klaas Nen** (1744-1826) en hun drie kinderen **Aagje, Jacob en Klaas**.
2. **Jacob Cornelisz Breet** (1778-1847) erfde het huis in 1826 en woonde er met zijn vrouw **Grietje Jans de Jager** (1776-1836) en hun jongste twee kinderen, **Maartje en Jan**.
3. **Jan Jacobsz. Breet** (1815-1892) bewoonde het huis sinds 1847 met zijn vrouw en volle nicht **Maartje Klaasd. Breet** (1817-1880) tot zijn dood in 1892.

Van de onderstaande vm. bewoners zijn in het museum portretten te zien:

- **Grietje Klaas Nen** (1744-1826), huwde in 1767 de papierfabriekur Cornelis Jacobsz. Breet. Werd moeder van Jacob, Aagje en Klaas en woonde tot haar dood in het pand.
- **Aagje Cornelisd. Breet** (1772-1830), zuster van Jacob. Woonde als kind in het pand. Huwde in 1793 de olieslager Cornelis Claas Honig en kreeg vijf kinderen, te weten: Machteldje, Neeltje, Klaas, Cornelis en Gerrit, de neef en boezemvriend van Jan Jacobsz. Breet.
- **Jacob Cornelisz. Breet** (1778-1847), zette samen met zijn broer Klaas het papierbedrijf C&I Honig Breet van zijn vader en oom voort en erfde het huis in 1826.
- **Klaas Cornelisz. Breet** (1784 –1846), woonde als kind in het huis. Zette samen met zijn broer Jacob het papierbedrijf C&I Honig Breet van zijn vader en oom voort. Huwde in 1806 Guurtje de Vries en kreeg met haar negen kinderen, waaronder Maartje en Cornelis, resp. de latere echtgenote en compagnon van Jan Jacobsz. Breet en voorts Jacob, Neeltje en Guurtje.
- **Grietje Jans de Jager** (1776-1836), huwde in 1798 de papierfabriekur Jacob Cz. Breet en kreeg met hem vijf kinderen: Cornelis, Grietje, Aagje, Maartje en Jan, waarvan alleen de jongste twee in het huis woonden.
- **Maartje Jacobsd. Breet** (1807-1885), jongste dochter van Jacob en Grietje. Huwde de 1832 de oliefabrikant Willem Honig, kreeg zeven kinderen en betrok het Grote Huis aan de Lagedijk 146.
- **Jan Jacobsz. Breet** (1815-1892), zette samen met zijn oudere broer Cornelis en neef Cornelis Klaasz. het familiebedrijf voort en huwde 1837 zijn volle nicht Maartje Klaasd.

Honig Breethuis Fase 2

Generatie I:

Grietje Klaas Nen:

Weduwe van Cornelis Jacobsz. (geen portret bekend)
Moeder van Aagje, Jacob en Klaas
Woonde in het HBh tot haar dood in 1826

Generatie IIa:

Aagje Breet:

Grote zus van Jacob
Woonde als kind in het HBh

Jacob Breet:

Oudste zoon en erfgenaam
Woonde als kind in het HBh

Klaas Breet:

Broer-compagnon van Jacob
Woonde als kind in het HBh

Generatie IIb:

Grietje Jans de Jager & Jacob Cornelis Breet:

Ouders van Grietje, Cornelis, Aagje, Maartje en Jan
Jacob woonde als kind in het HBh, erfde het en woonde er
sinds 1826 opnieuw met zijn vrouw en jongste twee kinderen

Generatie III:

Maartje:

Woonde als kind in het HBb

Jan:

Woonde als kind in het HBb; Erfde het huis
en woonde er sinds 1847 met zijn vrouw

Honig Breethuis Fase 2

Bijlage 2: Inventaris en Collectie (concepttekst t.b.v. de website)

Met de dood van Jan Jacobsz. Breet (1815-1892) kwam een einde aan de bewoning van het pand sinds 1770 door drie generaties van het papierfabrieksgeslacht Breet. In 1893 werd bij een openbare verkoping de 'zeer kostbaar ingerichte' woning verkocht. Hiertoe behoorden ook de drie belendende panden in gebruik als keuken en bergplaats, stalling met koetsierswoning en wagenhuis.

Museale bestemming

Het huis aan de Lagedijk 80 kreeg op 14 december 1940 een museale bestemming als Zaanlandsche Oudheidkamer, later omgedoopt tot Zaan Historisch Museum. Hierin was de Zaanlandsche Oudheidkundige Verzameling Jacob Honig Jansz. Jr. ondergebracht, die in 1890 aan de gemeente Zaandijk was geschonken. Deze historische verzameling was tot 1940 tentoongesteld op de bovenverdieping van het Raadhuis Zaandijk en beheerd door bibliothecaris G.J. Honig, de zoon van de grondlegger. Ten behoeve van de ingebruikneming van het pand als museum zijn enige aanpassingen verricht, zoals de inrichting van het Kraamkamertje.

In 1998 vond de collectie historische voorwerpen een professioneel onderkomen in het nieuw opgerichte Zaan Museum. De collectie prenten, boeken en archivalia was al eerder ondergebracht in het Gemeente Archief Zaanstad. In 1999 werd op initiatief van conservator Alice van Diepen het museum pand heringericht en omgedoopt tot Honig Breethuis. Hierbij is getracht de bewoningssituatie van omstreeks 1830 te reconstrueren, toen het pand bewoond werd door het gezin van Jacob Cornelisz. Breet (1778-1847), papierfabriekur in het familiebedrijf C. & I. Honig Breet.

Een deftigen en welgeconserveerden inboedel

G.J. Honig stelt dat bij zijn bezoek aan Jan Jacobsz Breet in 1888,: "De boven voorkamer nog geheel ouderwets (maar indrukwekkend) was ingericht, met een Zaan Blauw geschilderde zoldering en wagenschotbetimmering, matten op de vloer en oude meubelen, waaronder een fraai glazen zilver- en porseleinkast." De inrichting van het Honig Breethuis is goeddeels gebaseerd op de plattegronden zoals die in 1893 door G.J. Honig zijn opgetekend. Om praktische redenen zijn het kantoor en de slaapkamer daarbij naar de eerste verdieping verplaatst. Bij de reconstructie van het interieur, zoals dat tussen 1826 en 1847 bewoond werd door het gezin Breet-De Jager, kon niet worden beschikt over de oorspronkelijke inventaris. Als vermeld is deze in 1893 geveild. Wel is bij de inrichting uitgegaan van de daartoe opgestelde boedellijst van de nalatenschap van Jan Breet, laatste bewoner en erfgenaam van het familiebezit. Deze staat omschreven als 'Een deftigen en welgeconserveerden inboedel'. Hiertoe behoorden onder meer 'Een staand horloge van bijzonder schoonen vorm met speelwerk' en 'een fraaie rijk versierde ingelegde notenboomhouten porseleinkast'. De 'notenboomhouten Porseleinkast met satijn en rozenhout ingelegd, op vergulden voet en kuifmedaillon met strikwerk' uit de boedelbeschrijving staat, als enig meubelstuk, weergegeven op de plattegrond uit hetzelfde jaar als de boedelveiling. Bovendien is er in het nagelaten familiearchief een rekening bewaard gebleven van meubelmaker Pieter Uylenburg van 12 mei 1775 voor het maken van 'Een extra fraye Porcelijnkast' [Archiefmap "Honig Nr.30 Doos Breet Nr.4"].

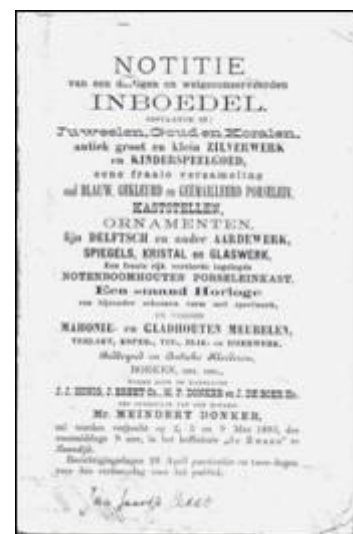
Honig Breethuis Fase 2

Vrijetijdsbesteding

Behalve de luxe huisraad omvatte de boedel van Jan Breet voorts onder meer de volgende voorwerpen, die inzicht geven in zijn vrijtijdsbesteding: 13 vogelkooien en 1 vogelknip, 1 mahoniehouten speeltafeltje, 2 damborden, 2 omberdozen met fiches, 1 eikenhouten kolfbalwarmer met 2 ballen en 1 kolf, 1 muziekllessenaar, 1 fluit, 1 tamboerijn, 1 hemel- en aardeglobe, een Illuminatioetoestelletje, 2 telescopen, 1 zilveren teekenpen, 1 zilveren potloodpen, een passerdoos, 2 verrekijkers, 3 degens, 2 schiettoestellen en 1 dolk. Naast de boedelbeschrijving van Jan Breet, kon gebruik worden gemaakt van een boedellijst en taxatie uit 1808 van Arent Jacobsz. Breet (1745-1807) [Archiefmap "Honig Nr.29 Doos Breet Nr.3"]. Omdat deze kinderloos stierf, vielen verschillende van zijn familiebezittingen in handen van zijn neef Jacob Cornelisz Breet. Deze stelde in 1838 en 1845 bij notaris Donker testamenten op, waarin eveneens bepaalde eigendommen worden genoemd. [Map "Jacob Cornelis Breet Overleden 1847 en Grietje Jans de Jager" Dossier D en E]. Ter vergelijking is voorts gekeken naar de zeer uitgebreide boedellijst uit 1885 van de inventaris van Maartje Jacobsd. Breet (1807-1885). Zij was de jongste zus van Jan Breet en weduwe van Willem Honigh (1809-1871), tot haar dood woonachtig in het 'Groote Huis' aan de Lagedijk 146.

Familieportretten

Tot de weinige inventarisstukken die tot het oorspronkelijke familiebezit kunnen worden gerekend, behoren de familieportretten, die in 1817 door Wijnand Esser in pastel zijn uitgevoerd. De lichtgevoelige portretten worden in het Honig Breethuis omwille van behoud als reproductie getoond, zij het in de oorspronkelijke lijsten. Ook het haardscherm met ter weerszijden voorstellingen van de beide papiermolens De Veenboer en Het Herderskind moet uit bezit van de familie Breet stammen. Verreweg de meeste overige inventarisstukken (zoals ook het porseleinkabinet en het staand horloge) zijn op basis van bovenstaande documenten gekozen uit de collecties van de Zaanlandsche Oudheidkundige Verzameling (ZOV) en het Instituut Collectie Nederland (ICN). Hiermee toont het Honig Breethuis een gegoed Zaans binnenhuis, zoals dat in de Biedermeiertijd werd bewoond. De vertrekken vormen geen aaneenschakeling van stijlkamers. Ze bieden een natuurlijke balans tussen huisraad uit de gekozen én voorafgaande perioden. Daarmee is een inrichting nagestreefd, zoals die door de drie generaties bewoners bijeen zou kunnen zijn gebracht.

Pastelportretten van Jacob & Grietje Breet-de Jager door Wijnand Esser (1817)
Rechts: Boedelbeschrijving Jan Jz Breet (1893)

Honig Breethuis Fase 2

Bijlage 3: Papiernijverheid (concepttekst t.b.v. de website)

De eerste Zaanse 'pampiermoolen' is gedocumenteerd te Zaandijk in 1605. Aanvankelijk werden in de Zaanse molens slechts karton en pakpapier vervaardigd: Het zogenaamde bord, basterd, grauw- en blauwpapier. De uitvinding van de 'maalbak' of 'hollander' maakte sinds 1673 de vervaardiging van Zaanse witpapier mogelijk. Tsaar Peter de Grote bezocht in 1697 en 1717 de Zaanstreek, waarbij hij naast de scheepsbouw ook de papiernijverheid bestudeerde.

Riem-etiket C&I Honig

C & I Honig Breet, papierfabrikeurs te Zaandijk

De welvarende papierfabriek (fabrikant) Cornelis Jacobsz. Honig (1683-1755) dreef met zijn broer Jan de firma C & I Honig met papiermolen De Vergulde Bijkorf (1668) en sinds 1709 ook molen De Veenboer (1695). Cornelis Jz. liet in 1710 voor zichzelf en zijn gezin het latere Honig Breethuis bouwen. Rond 1740 beleefde de Zaanse papiernijverheid haar grootste bloei en waren er maar liefst 38 molens actief. Het bedrijf van de broers Cornelis en Jan Honig werd gesplitst en voortgezet door Cornelis' ongehuwde zoon Jacob Cornelisz. Honig (1707-1770), die na zijn dood ook diens woonhuis betrok en verfraaide. Bovendien nam hij zijn beide neven, Cornelis Jacobsz. Breet (1737-1806) en Arent Jz. Breet (1745-1807), op in zijn bedrijf met de papiermolens De Veenboer en Het Herderskind (1694). Deze beide molens staan afgebeeld ter weerszijden van het haardscherm in de Tuinkamer. Twee jonge molenaars uit het bedrijf vertrokken rond 1760 naar Zweden om daar de kennis van het Zaanse papierbedrijf te verspreiden. Rond 1770 leveren de Zaanse papierfabrikeurs Adriaan Rogge, Jacob Honig & Zoonen en D & C Blauw onder meer zelfs papier voor het drukken van de Amerikaanse onafhankelijkheidsverklaring.

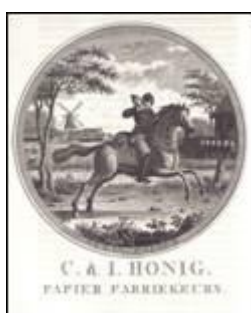

**Papiermolens Het Herderskind en De Veenboer
(Beschildering Haardscherm)**

Honig Breethuis Fase 2

Voortreffelijk postvelijn

De beide broers Cornelis en Arent Breet zetten het bedrijf voort onder de naam C & I Honig Breet. Cornelis erfde in 1770 het latere Honig Breethuis en Arent bewoonde het pand aan de Lagedijk 48. Daarnaast bezat Cornelis Jz. Breet de Bredenhof of het 'Bos van Breet', een riante overtuin van 10.000 vierkante meter, voorzien van tuinhuis, muziektent en kinderspeeltuin. De beide zoons van Cornelis: Jacob Cornelisz Breet (1778-1847) en Klaas Cornelisz. Breet (1784-1846), treden ook in het familiebedrijf. De jonge Jacob vervaardigt tussen 1791 en 1793 zes tekeningen betreffende een 'Plan van een witte papiermolen'. Ze stellen onder meer het interieur van een lompenschuur en een pakkamer voor. Vanaf ca. 1790 wordt er in de Zaanstreek zogenaamd 'velijnpapier' vervaardigd. Dit is een fijne papiersoort, vervaardigd op schepramen van geweven kopergaas, dat zich goed leent voor fijne drukletters en gravures. Beroemde Duitse grafici als Philipp Otto Runge maken daarom graag prenten en tekeningen op Zaanse papier. Een tijdgenoot roemt het 'voortreffelijk schrijf- of postvelijn' van Zaanse fabrikeurs als Kool, Van Gelder en Honig. De familie Breet maakt zelf ook reizen richting Duitsland om daar verschillende papiermolens en fabrieken te bezoeken. De Zaanse papierfabrikeurs sluiten met oog op molenbranden onderlinge 'brandcontracten' ter verzekering van hun bedrijven. Bovendien groeien ondernemers als Jacob Breet uit tot geziene notabelen, die een toonaangevende rol spelen in het geestelijke en sociale leven van Zaandijk.

Riemetiket Velijnpapier C&I Honig

Neergang

Rond 1800 zijn er in de Zaanstreek nog altijd 37 papiermolens actief. Toch zet in de Franse tijd de neergang met forse tred in. Lompenimport voor de papiervervaardiging wordt aan banden gelegd en de relatief hoge lonen van de werknemers in de Zaanse papiernijverheid spelen de papierfabrikeurs eveneens parten. Diverse papiermolens, zoals van de firma's Kool, Van der Ley en Jacob Honig en Zoonen moeten sluiten en worden gesloopt. Nadat de broers Jacob en Klaas Breet als compagnons het familiebedrijf hebben overgenomen, lijken zij zich aanvankelijk toch redelijk te kunnen handhaven. Het molenpersoneel van Jacob en Klaas is tussen 1801 en 1812 zelfs verdubbeld van 60 tot 120. Jacob betreft na het overlijden van zijn ouders het latere Honig Breethuis met zijn echtgenote Grietje de Jager en hun jongste kinderen. Broer Klaas erft het pand aan de Lagedijk 48. Beide woonhuizen worden uitgebreid met een fraaie Zaankamer. In het geval van Lagedijk 48 zelfs een statig 'luchthuis' op zuilen.

Honig Breethuis Fase 2

2^e Generatie C&I Honig Breet:

Jacob Cz Breet

Klaas Cz Breet

Stoompapier

Bovendien breiden zij het papierbedrijf in 1838 uit met een derde molen, De Herder (1689) uit de boedel van Van der Ley. 1838 is evenwel ook het jaar waarin het concurrerende familiebedrijf Van Gelder de eerste door stoom aangedreven papiermolen, Het Fortuin, in bedrijf stelt. De fabrikeurs Jacob en Klaas Breet, Jan Honig Czn en Jacob Kop klagen over de uitstoot van 'zwarte hoofddeeltjes' die het witpapier verontreinigen. Bovendien kampt Van Gelder met kinderziekten en is de ingebruikname van de Zaandijker molen Het Fortuin voor fabricage van het zogenaamde 'stoompapier' nog verre van winstgevend. De molen wordt in 1855 zelfs verkocht en door C. Honig Jzn met de firma Jan Honig Comp. weer voor ambachtelijke vervaardiging van grauwpapier teruggebouwd. Toch zetten de gebroeders Van Gelder in 1846, het sterfjaar van Klaas Breet, met De Eendragt een tweede molen op stoomkracht in werking.

3^e Generatie C&I Honig Breet:

Cornelis Jz Breet

Jan Jz Breet

Het vennootschap

Na de dood van hun vader in 1847 zetten de broers Cornelis Jacobsz. (1800-1852) en Jan Jacobsz Breet (1815-1892) een vennootschap met hun neef Cornelis Klaasz Breet (1818-1869) op om het familiebedrijf te kunnen continueren. De derde molen, De Herder, is al in 1842 afgebroken. Jan betreft in 1847 met zijn echtgenote en volle nicht, Maartje Klaasd. Breet, het ouderlijk huis. In 1852 wordt molen Het Herderskind verkocht en tot houtzaagmolen verbouwd. Nadat Jan zijn beide compagnons heeft overleefd, ziet hij zich in 1879 gedwongen het eertijds trotse papierbedrijf C & I Honig Breet te liquideren. Molen De Veenboer zou later worden ingericht als rijstpellerij om in 1906 te worden gesloopt. Als Jan Breet in 1892 als kinderloze weduwnaar sterft, is inmiddels

Honig Breethuis Fase 2

definitief vast komen te staan, dat de toekomst is aan het stoompapier van Van Gelder en Zonen.

Rijke inventaris

De boedellijst bij het overlijden van Jan wijst wel op een rijke inventaris, die in 1893 wordt geveild. Behalve het latere Honig Breethuis, behoren de drie belendende panden tot het familiebezit. De Bredenhof, ooit levendige ontmoetingsplaats waar muziek en vrolijke kindergeluiden klonken, raakte langzamerhand in verval. De begraafplaats Zaandijk bevat tot op heden de grafsteen met opschrift, waaronder het stoffelijk overschot rust van Jacob en Grietje Breet en hun oudste zoon Cornelis.

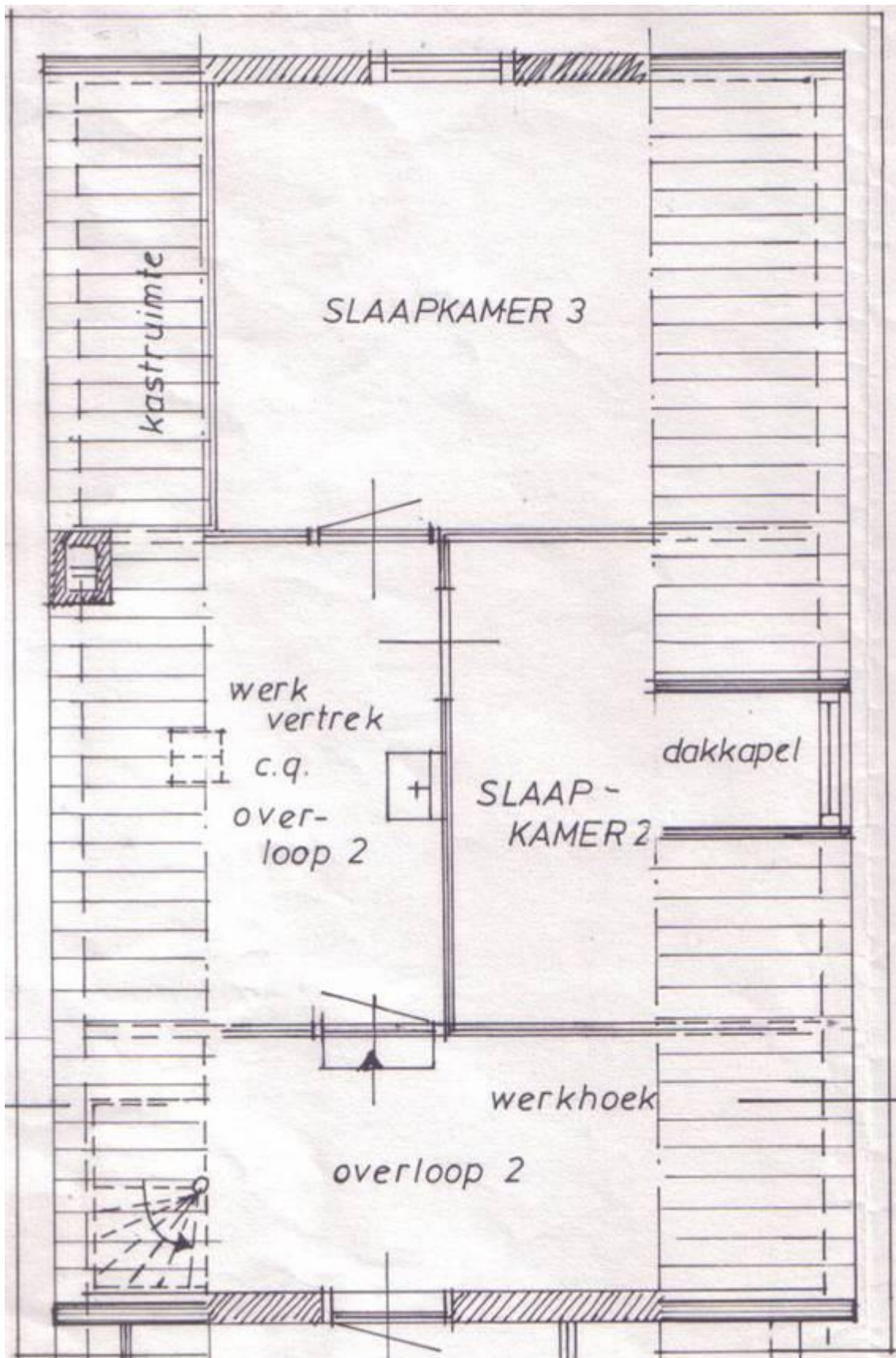

Grafsteen van Grietje en Jacob Breet, alsmede hun oudste zoon Cornelis (Begraafplaats Zaandijk)

Honig Breethuis Fase 2

Bijlage 4: Presentatie-opzet

"Drie Generaties Breet: Bewoning en Bedrijf 1770-1880"

Plattegrond van de beoogde (voorlopige) expositieruimte boven de Zaankamer

Honig Breethuis Fase 2

Drie Generaties Breet in Beeld: Bewoning en Bedrijf 1770-1880

Generatie I:	Cornelis Jacobsz Breet (1739-1806)
Echtgenote:	Grietje Klaas Nen (1744-1826)
Gehuwd:	6 september 1767
Kinderen:	Aagje, Jacob en Klaas
Bewoning Honig Breethuis:	1770-1826
Compagnon:	Broer Arent Jz Breet (1745-1807)
Gedeeld directeurschap:	1760-1806

Herenkostuum ca. 1760-1780

Zaans dameskostuum (2^e helft 18^e eeuw)

Bron: Verkoopcatalogus Tasha Tudor Historic Costume Collection Lot 271: Gents 3 Piece Striped(* Silk Suit, 1760-1780

*) NB: Uit te voeren in zwart! Vgl. ook: Lot 215: Gent's Printed Cream Velvet Suit, England, 1770s

Echtgenote van Tobias Sydenhagen,
Oost-Zaandam

Honig Breethuis Fase 2

Drie Generaties Breet in Beeld: Bewoning en Bedrijf 1770-1880

Generatie II:	Jacob Cornelisz Breet (1778-1847)
Echtgenote:	Grietje Jans de Jager (1776-1837)
Gehuwd:	15 juli 1798
Kinderen:	Grietje, Cornelis, Aagje, Maartje en Jan
Bewoning Honig Breethuis:	1778-1798; 1826-1847
Compagnon:	Broer Klaas Cz. Breet (1784-1846)
(Gedeeld) directeurschap:	1807-1847

Empire herenkostuum, 1785-95

Empire dameskostuum ca. 1800.

Bron: London Museum: Men's Costume 1750-1800, Plate 19 : Coat 1785-95 (no 43) & Waste Coat, 1785-95 (no 93)

Bron: En Vogue! Mode uit Frankrijk en Nederland in de 18^e eeuw, p. 212.2. Robe tunique, ca. 1800 (Collectie Jacoba de Jonge, cat. 91)

Honig Breethuis Fase 2

Drie Generaties Breet in Beeld: Bewoning en Bedrijf 1770-1880

Generatie III:	Jan Jacobsz. Breet (1815-1892)
Echtgenote:	Maartje Klaasd. Breet (1817-1880)
Gehuwd:	6 augustus 1837
Kinderen:	Geen
Bewoning Honig Breethuis:	1826-1837; 1847-1892
Compagnons:	Broer Cornelis Jz. Breet (1800-1852) & neef Cornelis Klaasz. Breet (1818-1869)
(Gedeeld) directeurschap:	1847-1879

Biedermeier dameskostuum ca. 1838

Biedermeier herenkostuum

Bron: Verkoopcatalogus Tasha Tudor Historic Costume Collection Lot 308: Printed Cotton Day Dress, c. 1838
NB: Dessin bij voorkeur gestreept (vgl. Tasha Tudor Lot 206R)
Voor herenkostuum zie ook: Lot 282 (Gent's Wool Greatcoat, 1830-1850); Lot 289 (Gent's Black Broadcloth Tailcoat, 1830-1845)

Honig Breethuis Fase 2

Bijlage 5: Organisatie (concepttekst t.b.v. de website)

ORGANISATIE

Het museum pand en de hieraan ten grondslag liggende verzameling (ZOV) zijn eigendom van de Gemeente Zaanstad en onder beheer gesteld van de Vereniging Zaanlandse Oudheidkundige Verzameling (ZOV). Deze vereniging is een voortzetting van de Vereeniging tot instandhouding en uitbreiding der Zaanlandsche Oudheidkundige Verzameling Jacob. Honig Jsz. Jr., opgericht in 1890. De vereniging kent leden-begunstigers, die worden bestuurd door een vrijwillig verenigingsbestuur, gekozen door een jaarlijkse algemene ledenvergadering.

Binnen de bestuurssamenstelling wordt gestreefd naar een evenredige behartiging van belangen op het gebied van beheer en toegankelijkheid / openstelling voor museaal gebruik. Het bestuur wordt daarbij belangeloos ter zijde gestaan door een enthousiaste groep gastvrouwen, gastheren, en aanvullende vrijwilligers, aangestuurd door coördinatoren op het gebied van Ontyangsten, Evenementen, Educatie, Wandelingen en Public Relations.

Museaal beheer en onderhoud van de collectie ZOV is ondergebracht bij het Zaanse Museum en het Gemeentearchief Zaanstad.

Doelstelling

Het Honig Breethuis stelt zich ten doel om zowel een toeristische attractie te worden van degelijk belang voor de Zaanse gemeenschap, als een kennis – en documentatiecentrum over de geschiedenis van de Zaanse industrie en Zaanse families.

Bestuur

Voorzitter - Jan Nieuwhoff

Secretaris - Wikje van Ritbergen-Siewers

Penningmeester - Henk Binsbergen

Bestuurslid Commerciële zaken – Jan de Bruin

Bestuurslid Collectiezaken – Pier van Leeuwen

Bestuurslid Huisvesting - Erik van der Toorn Vrijthoff

Bestuurslid Educatie en ontvangsten - Hanneke Postmus-Brinkhuis

Vrienden

Wordt net als Claasje Nan en haar man Hayo Houttuyn huisvrienden en meldt u aan als Begunstiger van het Honig Breethuis! [Klik hier](#)